

SFS nr: **1976:997**

Departement/myndighet: **Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet**

Rubrik: **Lag (1976:997) om vattenförbund**

Utfärdad: **1976-12-15**

Ändring införd: **t.o.m. SFS 1998:867**

Inledande bestämmelser

1 § Enligt denna lag kan bildas sammanslutning (vattenförbund) med uppgift att genom rensning, reglering eller andra vattenvårdande åtgärder främja ett från allmän eller enskild synpunkt ändamålsenligt utnyttjande av vattnet i vattendrag, sjö eller annat vattenområde. Fråga om bildande av vattenförbund prövas vid förrättning. Lag (1983:663).

2 § För vattenförbund bestämmes verksamhetsområde. Detta skall avgränsas efter vad som är lämpligt med hänsyn till förbundets ändamål samt de geografiska och hydrologiska förhållandena.

Medlemskretsen

3 § Den som enligt miljöbalken eller äldre lag har medgivits rätt att inverka på vattenbeskaffenheten eller i övrigt på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet skall vara medlem i förbundet.

Den som inverkar på vattenförhållandena inom verksamhetsområdet utan att det föreligger fall som avses i första stycket skall vara medlem i förbundet, om hans medlemskap är av särskild betydelse för förbundets verksamhet.

Har någon som enligt första eller andra stycket skall vara medlem i förbundet av särskilt skäl motsatt sig medlemskap, får han stå utanför förbundet, om dess verksamhet ej avsevärt försvåras därigenom.

Kommun samt sammanslutning av fiskerättsägare får ingå som medlem i vattenförbund, även om skyldighet icke föreligger enligt första eller andra stycket. Lag (1998:867).

Villkor för förbundsbildning

4 § Vattenförbund får bildas endast när det är av väsentlig betydelse från allmän eller enskild synpunkt att samverkan i sådan form sker för att främja utnyttjandet av vattnet inom verksamhetsområdet.

5 § Vattenförbund får ej bildas, om de som kan vara medlemmar i förbundet mera allmänt motsätter sig förbundsbildningen och har beaktansvärda skäl för det. Vid denna prövning skall främst deras mening beaktas som är mest beroende av förbundets tillämnade verksamhet.

Första stycket gäller icke, om behovet av förbundsbildning är synnerligen angeläget från allmän synpunkt.

Vattenförbunds verksamhet

6 § Vattenförbund skall planlägga och utöva sin verksamhet på sådant sätt att förbundets ändamål vinnes utan oskälig kostnad. Därvid bör samråd äga rum med de myndigheter som beröres av frågan. Verksamheten får omfatta flera verksamhetsgrenar.

Förbundet skall i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas gemensamma bästa. Varje medlems enskilda intressen skall även beaktas i skälig omfattning.

7 § Vattenförbund får ej driva verksamhet som är främmande för dess ändamål.

Verksamhet som kan beräknas draga lägre sammanlagd kostnad, om medlemmarna svarar för den var för sig, får ej drivas av förbundet med mindre väsentliga fördelar vinnes därigenom.

Fördelning av kostnader

8 § För att täcka de allmänna förvaltningskostnaderna kan förbundet uttaga förbundsavgift av medlemmarna. Förbundsavgift fastställs på förbundsstämma.

9 § Kostnaderna för verksamhet eller verksamhetsgren fördelas mellan medlemmarna efter andelstal. Andelstalen bestäms efter vad som är skäligt med hänsyn främst till vars och ens nytta eller intresse i

övrigt av verksamheten eller till den omfattning i vilken han inverkar på vattenförhållandena.

Kan medlem genom egen åtgärd för sin del vinna ändamålet med verksamheten eller verksamhetsgrenen till lägre kostnad än som kan väntas belöpa på honom, om hans andelstal bestämmes efter de grunder som anges i första stycket, skall detta förhållande beaktas i skälig mån.

För medlem som har vunnit inträde i förbundet med stöd av 3 § sista stycket får ej bestämmas högre andelstal än han har medgivit.

Påkallande av förrättning

10 § Förrättning enligt denna lag påkallas genom ansökan till länsstyrelsen om förordnande av förrättningsman. I ansökan skall anges vilket vattenområde som avses.

Rätt att påkalla förrättning tillkommer den som kan vara medlem i vattenförbundet.

Länsstyrelsen får utan ansökan upptaga fråga om förordnande av förrättningsman, om länsstyrelsen anser att behovet av förbundsbildning är synnerligen angeläget från allmän synpunkt.

11 § Förrättningsman förordnas av länsstyrelsen. Förrättningsman

skall äga den kunskap och erfarenhet som uppdraget kräver.

Innan förordnande meddelas, kan länsstyrelsen fordra att sökanden ställer säkerhet för förrättningskostnaden.

Länsstyrelsens beslut om förordnande av förrättningsman får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (1995:39).

Förrättning

12 § I fråga om förrättning enligt denna lag skall bestämmelserna i 12 kap. vattenlagen (1983:291) fortfarande gälla i tillämpliga delar, i den mån ej annat följer av vad nedan sägs. Vad som sägs i 12 kap. vattenlagen om vattendomstol skall gälla miljödomstol. Lag (1998:867).

13 § Vid förrättningen biträdes förrättningsmannen av två gode män.

Med synemän förstås i denna lag förrättningsmannen och gode männen.

Synemännen skall erhålla ersättning i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Lag (1983:663).

14 § Som sakägare enligt denna lag anses de som kan vara medlemmar i

vattenförbundet. Sakägare har icke rätt till ersättning för bevakande av sin talan vid förrättning.

Förrättningsmannen skall utreda vilka som kan vara medlemmar i förbundet.

15 § Kungörelse som avses i 12 kap. 14 § vattenlagen (1983:291) skall utfärdas, om det ej är uppenbart obehövt. I kungörelsen skall anges det vattenområde som avses. Lag (1983:663).

16 § Underrättelse om tid och ställe för förrättningen skall i god tid före första sammanträdet delges den som skall vara medlem i förbundet enligt 3 § första stycket samt, i den mån förrättningsmannen anser det lämpligt, den som kan antagas skola vara medlem i förbundet enligt 3 § andra stycket. Att delgivning icke skett, utgör ej hinder för sammanträdet.

Underrättelse som avses i första stycket skall alltid sändas till vederbörande kommun samt till sammanslutning av fiskerättsägare som är känd för förrättningsmannen.

Vid kallelse till nytt sammanträde får första och andra styckena tillämpas i stället för bestämmelsen i 12 kap. 21 § vattenlagen (1983:291) om delgivning med samtliga sakägare. Lag (1983:663).

17 § Endast den som har delgivits underrättelse om förrättningen eller

kallelse till nytt sammanträde eller som kommit tillstådes utan att sådan delgivning skett får anslutas som medlem i förbundet.

Föreligger för någon hinder mot medlemskap enligt första stycket och anser synemännen sannolikt att han enligt 3 § skall anslutas som medlem, skall kallelse till nytt sammanträde delges honom.

18 § har upphävts genom lag (1983:663).

19 § Vid förrättningen skall synemännen utreda, huruvida hinder föreligger mot förbunds bildning. Finnes sådant hinder föreligga, skall synemännen med besked därom meddela beslut om förrättningens avslutande.

20 § Möter ej hinder mot förbunds bildning, bör synemännen verka för att sakägarna träffar överenskommelse i tvistiga frågor. Sådan överenskommelse gäller dock endast om synemännen anser den vara lämplig. Innehållet i överenskommelse skall framgå av protokollet över förrättningen.

21 § Finner synemännen att vattenförbund skall bildas, skall de i utlåtande meddela beslut därom. Utlåtandet skall innehålla uppgifter om vattenförbundets verksamhet och verksamhetsområde samt om medlemmar och andelstal.

22 § Avskrift av utlåtandet med däri intagen besvärshänvisning skall

sändas till naturvårdsverket och länsstyrelsen. Lag (1983:663).

23 § Sedan förrättningen slutligt prövats, skall samtliga handlingar sändas till statens naturvårdsverk.

24 § Förrättningskostnaderna skall, om beslut om förbundsbildning meddelas, fördelas mellan medlemmarna efter vad som är skäligt.

Avslutas förrättningen utan att beslut om förbundsbildning meddelas, skall förrättningskostnaderna betalas av sökanden eller fördelas mellan sökandena, om icke särskilda omständigheter föranleder att betalningsskyldigheten fördelas mellan samtliga sakägare eller vissa av dem. Om länsstyrelsen utan ansökan har förordnat förrättningsman, svarar staten för de kostnader som skulle ha åvilat en sökande. Lag (1983:663).

Domstolsprövning m.m.

25 § I fråga om talan mot beslut eller åtgärd vid förrättning enligt denna lag gäller fortfarande i tillämpliga delar bestämmelserna i 13 kap. vattenlagen (1983:291) om förrättningsmål. Vad som sägs i 13 kap. vattenlagen om vattendomstol respektive Vattenöverdomstolen skall gälla miljödomstol respektive Miljööverdomstolen. Vad som sägs om nämndemän respektive vattenrättsråd skall gälla sakkunniga ledamöter respektive miljöråd.

Kungörelse som avses i 13 kap. 58 § vattenlagen (1983:291) skall jämte avskrift av besvärshandlingarna tillställas statens naturvårdsverk och länsstyrelsen. Lag (1998:867).

26 § Statens naturvårdsverk och länsstyrelsen får föra talan mot beslut i fråga om förbundsbildning, verksamhetens inriktning eller verksamhetsområdets avgränsning.

27 § Angår besvär fråga som avses i 26 §, skall miljödomstolen med eget yttrande hänskjuta frågan till regeringens avgörande. Lag (1998:867).

Vattenförbunds organisation m.m.

28 § Har i laga ordning bestämts att vattenförbund skall bildas, skall medlemmarna vid sammanträde utse styrelse och antaga stadgar.

29 § Sammanträde som avses i 28 § hålles av förrättningsmannen.

I övrigt gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om bildande av samfällighetsförening i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter. Därvid skall vad som föreskrives om fastighetsdomstol i stället gälla miljödomstol och vad som föreskrives om förrättning enligt anläggningslagen (1973:1149) i stället gälla förrättning enligt denna lag. Lag (1998:867).

30 § Stadgar för vattenförbund skall ange

1. förbundets firma, vilken skall innehålla ordet vattenförbund,
2. grunderna för förvaltningen,
3. den ort där styrelsen skall ha sitt säte,
4. hur styrelsen skall vara sammansatt och hur den skall utses samt grunderna för dess beslutförhet,
5. hur revision av styrelsens förvaltning skall ske,
6. förbundets räkenskapsperiod,
7. hur ofta ordinarie förbundsstämma skall hållas,
8. det sätt på vilket kallelse till förbundsstämma skall ske och andra meddelanden skall bringas till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd senast skall vidtagas.

Stadgarna får ej innehålla föreskrift som strider mot denna lag eller annan författning.

31 § Stadgarna skall för att bli gällande fastställas av

länsstyrelsen. Innan sådan fastställelse skett och anmälan om styrelseval gjorts hos länsstyrelsen, kan förbundet inte förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter.

Beslut om ändring av förbundets stadgar skall genast underställas länsstyrelsen för fastställelse. Beslutet får inte tillämpas, innan det har fastställts.

Ändras styrelsens sammansättning, skall anmälan om detta göras hos länsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall föra förteckning över vattenförbund.

Förteckningen skall innehålla uppgifter om styrelsens sammansättning.

En länsstyrelses beslut enligt första eller andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (1995:39).

32 § Styrelse för vattenförbund skall bestå av en eller flera ledamöter och ha sitt säte inom län där förbundet har sitt verksamhetsområde. Den som är underårig eller i konkurs eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan ej vara styrelseledamot. Lag (1988:1315).

33 § I fråga om vattenförbund gäller i övrigt i tillämpliga delar 31 § första stycket, 32-38, 40-43, 45-47 §§, 48 § första, andra och tredje styckena, 49-51 §§, 52 § första stycket, 53 och 54 §§ samt 67 § andra och tredje styckena lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter. Dock skall vad som föreskrives om fastighetsdomstol i stället gälla miljödomstol. Talerätt som avses i 53 § nämnda lag tillkommer ej innehavare av särskild rätt i fastighet. Lag (1998:867).

34 § När enligt 29 eller 33 § talan skall föras hos miljödomstol, gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om

stämningssmål i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet. Lag (1998:867).

Verkan av ändrade förhållanden m.m.

35 § Inträder, sedan fråga som behandlats vid förrättning enligt denna lag slutligt avgjorts, ändrade förhållanden som väsentligt inverkar på frågan, kan denna prövas vid ny förrättning. Även utan att sådana förhållanden inträtt, får ny förrättning äga rum, om i det tidigare avgörandet föreskrivits att frågan får omprövas efter viss tid och denna tid utgått.

36 § Överenskommelse mellan samtliga medlemmar i vattenförbund har samma verkan som beslut vid ny förrättning, om överenskommelsen godkännes av förrättningsman som länsstyrelsen förordnar enligt 11 §. Skall ny medlem anslutas till förbundet, fordras dessutom att denne har biträtt överenskommelsen.

Avskrift av förrättningsmannens beslut skall sändas till statens naturvårdsverk och länsstyrelsen. Sedan beslutet har vunnit laga kraft, skall samtliga handlingar sändas till naturvårdsverket.

37 § Upplöses vattenförbund eller avvecklas viss verksamhetsgren, äger 62 och 65 §§ samt 67 § tredje stycket lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter motsvarande tillämpning.

38 § Är någon på grund av 3 § första eller andra stycket medlem i vattenförbund och övergår rättighet som ligger till grund för hans medlemskap till ny innehavare, skall denne därmed vara medlem i den förutvarande rättighetshavarens ställe och vara bunden av beslut som har fattats enligt denna lag. I fråga om den nye medlemmens förpliktelser gentemot förbundet äger dock 44 § lagen (1973:1150) om förvaltning och samfälligheter motsvarande tillämpning.

Övergångsbestämmelser

1983:663

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

Om ansökan om förrättning har gjorts före ikraftträdandet av denna lag, gäller äldre bestämmelser.

1995:39

Denna lag träder i kraft den 1 april 1995. Beslut som har meddelats före ikraftträdandet överklagas enligt äldre bestämmelser.
